

Con.31-07.

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. (1) Attempt any five questions from Section I Part A, two questions from Section I Part B.
(2) Q. No. 15 is compulsory.

Section I

Part A

(Marks 50)

1. Define Value. Discuss the meaning of generosity. 10
2. Explain different causes of intergroup conflicts in India and various measures to resolve them. 10
3. Explain the traditional and modern attitudes towards women. 10
4. Analyse the causes for rising national debt. Also suggest ways to deal with this problem. 10
5. Have the government strategies succeeded in dealing with illiteracy ? If not, suggest alternatives to these schemes. 10
6. Explain the main problems of the aged. 10
7. What is mean by 'handicap' ? Write a note on physically handicapped. 10
8. Suggest remedies to the problem of corruption. 10
9. What are the causes and effects of water pollution. 10
10. Write short notes on any one of the following :- 10
 - (a) Effects of Smoking.
 - (b) Effects of Unemployment.
 - (c) India's Population Policy.

Part B

(Marks 20)

11. Discuss the relative importance of heredity and environment in personality. 10
12. What is maturity ? State criteria of maturity. 10
13. Discuss how does vocational guidance play an important role in career planning. 10
14. Bring out the main elements of effective listening. 10

Section II
(Compulsory)

(Marks 30)

15. (a) Comment on any seven of the following :- 14
 - (1) India's dream of becoming Super power by 2020.
 - (2) Bomb blast in Mumbai trains.
 - (3) Indo-Pak Peace initiative.
 - (4) Heavy rain-disaster management.
 - (5) Space Shuttle-Discovery.
 - (6) Noise pollution and court verdict.
 - (7) Dynastical politics.
 - (8) Suicides by farmers.
 - (9) National knowledge commission.
 - (10) Plastic bags and Environmental problems.

(b) State whether the following statements are true or false :-

6

- (1) Dr. Mungekar is Vice-Chancellor of Mumbai University.
- (2) 23rd December is celebrated as World Aids Day.
- (3) Vice-President of India is a member of Rajyasabha.
- (4) Kathakali is a dance from Orissa.
- (5) Dada Saheb Phalke award is the most prestigious literary award.
- (6) The Chandra Shekhar government was the most short-lived one in the history of India.

(c) Answer any ten in one sentence each :-

10

- (1) Who is the Chief Justice of India ?
 - (2) Write the name of Chief Minister of Bihar.
 - (3) What is the long form of I.C.I.C.I. ?
 - (4) Which day is celebrated as World Environment Day ?
 - (5) Who is the Chairman of Planning Commission ?
 - (6) Who has invented telephone ?
 - (7) Who is the Education Minister of Maharashtra ?
 - (8) Write the name of Miss World 2006.
 - (9) Name the Director of the film-Rang-de-Basanti.
 - (10) Which Indian lady was selected by NASA for the 10th Space Mission ?
 - (11) Who is the governor of R.B.I. ?
 - (12) Write the full form of SEBI.
 - (13) State the name of the author of a famous book 'Panipat'.
 - (14) Who is a governor of Maharashtra ?
 - (15) Who elects the President of India ?
-

Con. 31-PK-250-07.

3

(मराठी रूपांतर)

सूचना : (१) भाग क्र. १ अ मधील कोणतेही पाच प्रश्न आणि भाग क्र १ ब मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
(२) प्रश्न क्र. १५ अनिवार्य आहे.

विभाग १

भाग १ अ (५० गुण)

१. 'मानवी मूल्य' ची व्याख्या सांगा. 'औदार्य' या मूल्यावर चर्चा करा.
२. भारतातील आंतरवर्गीय संघर्षाची कारणे स्पष्ट करा आणि ते सोडविण्यासाठी उपाय सांगा.
३. स्त्रीयांसंबंधीचा पारंपरिक आणि आधुनिक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
४. वाढत्या राष्ट्रीय देणीचे विश्लेषण करा. ही समस्या हाताळण्यासाठी उपाय सूचवा.
५. साक्षरतेसंबंधीची सरकारची व्यूहरचना यशस्वी झाली का ? जर नसेल, तर सदर योजनांना पर्याय सूचवा.
६. वृद्धांच्या मुख्य समस्या स्पष्ट करा.
७. अपंगत्व म्हणजे काय ? शारीरिक अपंगत्वावर टिप लिहा.
८. भ्रष्टाचाराच्या समस्येवर उपाय सूचवा.
९. जल प्रदूषणाची कारणे व परिणाम सांगा.
१०. खालीलपैकी कोणत्याही एकावर टिप लिहा :-
(अ) धुम्रपानाचे परिणाम
(ब) दारिद्र्य बेकारीचे परिणाम
(क) भारताचे लोकसंख्या धोरण.

भाग - ब (२० गुण)

११. अनुवंश व पर्यावरण संबंधाचे व्यक्तीमत्वात महत्त्वाचे स्थान आहे यावर चर्चा करा.
१२. 'परिपक्वता' म्हणजे काय ? परिपक्वतेचे निकष सांगा.
१३. कारकीर्द नियोजनात व्यवसाय मार्गदर्शन महत्त्वाची भूमिका कशी पार पाडते यावर चर्चा करा.
१४. परिणामकारक श्रवणासाठी कोणते महत्त्वाचे घटक आहेत ?

विभाग २ (अनिवार्य) (गुण - ३०)

१५. (अ) कोणत्याही सातांवर टिपणी करा.
(१) २०२० साली महासत्ता बनण्याचे भारताचे स्वप्न
(२) मुंबईतील ट्रेनमध्ये झालेले बाँबस्फोट
(३) भारत-पाक शांततेसाठी पुढाकार
(४) महावर्षा - आपत्कालिन व्यवस्थापन
(५) डिस्कव्हरी - अवकाश यान
(६) ध्वनी प्रदूषण आणि कोर्टाचा निवाडा
(७) राजकारणातील घराणेशाही
(८) शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या
(९) राष्ट्रीय माहिती आयोग
(१०) प्लास्टीकच्या पिशव्या आणि पर्यावरण समस्या.

[TURN OVER

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :-

- (१) डॉ. मुणगेकर हे मुंबई विद्यापीठाचे कुलगुरू आहेत.
- (२) २३ डिसेंबर हा जागतिक एड्स दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो.
- (३) भारताचे उपराष्ट्रपती हे राज्यसभेचे सदस्य असतात.
- (४) कथकली हे ओरीसातले नृत्य आहे.
- (५) दादासाहेब फाळके पुरस्कार हा अतिशय प्रतिष्ठित वाङ्मयीन पुरस्कार आहे.
- (६) भारताच्या इतिहासात चंद्रशेखरचे सरकार सर्वात अल्पजीवी होते.

(क) खालीलपैकी कोणत्याही दहांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :-

- (१) भारताचे सर न्यायाधीश कोण आहेत ?
 - (२) बिहारच्या मुख्यमंत्र्यांचे नाव लिहा.
 - (३) आय.सी.आय.सी.आय. चे पूर्ण रूप लिहा.
 - (४) कोणता दिवस जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो ?
 - (५) नियोजन आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?
 - (६) टेलीफोनचा शोध कोणी लावला ?
 - (७) महाराष्ट्राचे शिक्षण मंत्री कोण आहेत ?
 - (८) २००६ च्या जगत्सुंदरीचे नाव लिहा.
 - (९) रंग-दे-बसंती या सिनेमाचे दिग्दर्शक कोण आहेत ?
 - (१०) १० व्या अवकाश मोहीमेसाठी कोणती भारतीय महिला नासाने निवडली ?
 - (११) आर.बी.आय. चे गव्हर्नर कोण आहेत ?
 - (१२) सेबीचे पूर्ण रूप लिहा.
 - (१३) पानिपत या प्रसिद्ध पुस्तकाच्या लेखकाचे नाव लिहा.
 - (१४) महाराष्ट्राचे राज्यपाल कोण आहेत ?
 - (१५) भारताच्या राष्ट्रपतीची निवड कोण करतात ?
-